

INDUSTRI
ARBETSGIVARNA

Datum
2021-09-03

Miljödepartementet
Epost: m.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia:

christoffer.sheats@regeringskansliet.se

emma.m.sjoberg@regeringskansliet.se

m.rattssekretariatet@regeringskansliet.se

Ert dnr: M2021/01600

Industriarbetsgivarna

Svar på remiss av promemorian Regeringsprövning av kalkstenstäckter i undantagsfall

Industriarbetsgivarna har tagit del av promemorian ”**Regeringsprövning av kalkstenstäckter i undantagsfall**” och avger härmed följande svar på remissen.

Industriarbetsgivarna är en arbetsgivarorganisation för företag verksamma inom svensk basindustri, dvs. stål-, metall, gruv-, massa-, pappers-, sågverks-, byggnadsämnes- och samt svetsmekanisk industri. Svensk basindustri är en stark motor för svensk ekonomi och står för en nettoexport på cirka 135 miljarder kronor och cirka 260 miljarder kronor i sammanlagt exportvärde. Industriarbetsgivarna företräder omkring 1 000 svenska och utlandsägda företag med cirka 90 000 anställda.

Industriarbetsgivarna hanterar främst arbetsrättsliga frågor och andra frågor som berör relationen mellan arbetsgivare och anställda samt fackliga organisationer. Remissen berör föreslagna förändringar i Miljöbalken och är föranledd av den allvarliga situationen som har uppstått till följd av Mark- och miljööverdomstolens beslut om avvisning av Cementa AB:s ansökan om förnyat tillstånd vid verksamheten i Slite. Förslaget som sådant utgör inte direkt en arbetsrättslig fråga, men med stor sannolikhet riskerar den uppkomna situationen att medföra mycket omfattande arbetsrättsliga konsekvenser, inte bara för Cementa AB utan även för stora delar av basindustrin och i andra led av värdekedjan.

Industriarbetsgivarna **tillstyrker** förslagen i rubricerad promemoria och anför i anslutning härtill följande.

För den kapitalintensiva, platsbundna och råvarubaserade basindustrin är långsiktiga spelregler och stabilitet avgörande för att kunna utveckla verksamheterna och att hävda sig i den internationella konkurrensen. Förutsägbarhet är en kritisk faktor i samband med investeringsbeslut. Osäkerhet är ägnat att bromsa inte minst de omfattande planerade investeringarna för att uppnå en klimatomställning. Svensk basindustri har viljan och potentialen att vara världsledande i hållbar produktion om de ges möjlighet. Osäkerhet försvårar även industrins långsiktiga kompetensförsörjning. Bland annat mot denna bakgrund är modellen med tidsbegränsade miljötillstånd inte lämpliga för basindustrin. Industriarbetsgivarna instämmer vidare till fullo med vad Svemin anför avseende behov av översyn av myndigheternas och domstolarnas roller i prövningsprocesser.

Tillgången till cement är grundläggande för stora delar av basindustrin, bland annat för att möjliggöra gruvbrytning under jord. Industriarbetsgivarna delar regeringens uppfattning att ett produktionsstopp i kalkstensbrottet, med efterföljande cementbrist i Slite, skulle få betydande negativa konsekvenser för stora delar av samhället, inte minst på arbetsmarknaden. Det är därför välkommet och nödvändigt att regeringen vidtar åtgärder för att motverka dessa konsekvenser.

Ett produktionsstopp vid Slite när nuvarande tillstånd löper ut den 31 oktober 2021 kan enligt upprättade konsekvensanalyser direkt påverka 200 000-400 000 arbetstillfällen. De förslag som presenteras i promemorian öppnar upp för regeringstillstånd som skulle ge tillfällig respit. I promemorian (s. 27) anges att sådant tillstånd ”inte får vara längre än vad som bedöms nödvändigt.” Möjliga alternativ att på annat sätt säkerställa tillgången till cement undersöks naturligtvis. Det är dock osannolikt att sådana eventuella alternativ fullt ut kommer att vara tillräckliga för att undvika en cementbrist. För att i möjligaste mån mildra konsekvenserna får ett tillstånd inte vara allt för begränsat i tid och måste möjliggöra flexibilitet i planeringen av brytningen.

Industriarbetsgivarna konstaterar härvid att ett åtta månaders tillfälligt tillstånd, som i olika sammanhang (bland annat på regeringens pressträff den 10 augusti) kommunicerats är för kort. En sådan respit förändrar inte i något väsentligt avseende de negativa samhällskonsekvenserna av ett produktionsstopp, utan förskjuter dem endast i tiden. Givet arbetsrättsliga varsel och uppsägningstider som följer av anställningsskyddslagen, främjandelagen och kollektivavtal är det då sannolikt att arbetsrättsliga åtgärder såsom varsel och arbetsbristuppsägningar vid flera verksamheter kommer att vidtas efter årsskiftet. Dessutom kvarstår osäkerheten om framtiden vilket negativt påverkar investeringsbeslut, som skjuts framåt eller ställs in.

I övrigt ansluter sig Industriarbetsgivarna till de synpunkter och kommentarer som Svemin lämnat i sitt svar på rubricerade förslag i remissen.

Stockholm dag som ovan

Industriarbetsgivarna

Per Hidesten, VD